

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

03.02.2022

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ ALTYAPI VE LOJİSTİK ÇALIŞMA GRUBU TUTANAĞI

1. Toplantı gündemi ve çalışma usulü

Ticaretin Kolaylaştırılması Altyapı ve Lojistik Çalışma Grubu 4. Toplantısı 03.02.2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Açılıştan, toplantı gündemi ve çalışma usulü hakkında Sekreteryaya tarafından bilgilendirilmedi bulunulmuştur.

2. Eş başkanların konuşmaları

Çalışma Grubu eş başkanları Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) ile Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD) temsilcileri tarafından gündemin geneli ve toplantıdan beklentilere ilişkin kısa bir açıklama yapılmıştır. Bu kapsamda, Altyapı ve Lojistik Çalışma Grubunda yer alan söz konusu Eylem Maddelerinden belirli bir zaman dilimini içerenlerin geliştirilerek, Daimi Eylem haline getirilmesi yönünde Teknik Komite'ye öneri sunulmasına karar verilmiştir. (26, 31, 32 ve 33. Eylem Maddeleri bu kapsamda değerlendirilmiştir.)

3. Ülkemizin hızlı kargo taşımacılığı, transit ticaret ve taşımacılık alanında bir hub olma potansiyeline katkı sağlayacak yeni teknolojiler ve yeni gümrük işlemleri geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapılması ve bu anlamda, en iyi uygulama örnekleri doğrultusunda işlemlerin basitleştirilmesi ve mükerrer veri girişlerinin önüne geçilebilmesi amacıyla uluslararası uygulama örneklerinin incelenmesi (26 No'lu Eylem Maddesi)

Ticaret Bakanlığı tarafından, hızlı kargo firmaları ve uluslararası e-ticaret platformlarının paydaşlığında ülkemiz şartlarına uyarlanmış modeller üzerinde çalışıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

TOBB yetkilisince, Geçiş Belgesi İşlemlerinde Ön Rezervasyon Sistemi, e-ATA projesinin ülkemizde uygulanabilirliğine zemin hazırlamak üzere ATA Karnesi Yazılımının (ATAK) uygulanması, e-TIR ve e-CMR kapsamında çalışmalar yürütüldüğü bilgisi verilmiştir. Söz konusu çalışmaların 2023 yılı itibarıyla hayata geçirilmesi öngörülmekte olup; bu sayede, kâğıt usulde gerçekleştirilen işlemlerin dijital ortama alınması sağlanmış olacaktır.

4. Tek durak noktasında kontrollerin gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılması (29 No'lu Eylem Maddesi)

Ticaret Bakanlığınca, İpsala ve Habur Gümrük Kapılarının Tek Durakta Kontrol sistemine göre yapılandırma işlemlerinin tamamlandığı, Gürbulak ve Türkgözü Gümrük Kapılarında ise inşaat faaliyetlerine başlandığı kaydedilmiştir.

Konuya ilişkin olarak UND tarafından, gümrük memurları, polis ve kantar görevlilerin sayılarının eşitlenerek, tek peronda görev yapmalarının işlem süreçlerine katkı sağlayacağı ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, hâlihazırda Sn. Cumhurbaşkanı'nın imzasını bekleyen ve 'Yetki Devri' öngören bir Genelge taslağının sağlayacağı faydalara atıf yapılmıştır.

Söz konusu Genelge taslağı ile, Türkiye Gümrük Bölgesi giriş kapılarında Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan denetimlerin, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü eşgüdümünde ve yönetiminde, gümrük idaresinin mesai saatlerine bağlı olarak yapılması öngörülmektedir. Anılan taslağa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığının görüşleri alınmış olup söz konusu görüşler ile birlikte Genelge taslağı, Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere, 16.11.2021 tarihinde Cumhurbaşkanlığına sevk edilmiştir.

UND yetkililerince, bu sayede 'personel yetkisi'nin Gümrük Makamlarına geçeceği şeklinde beyanatta bulunulmuştur.

Ayrıca, her sınır kapısının gerekliliklerinin farklılık arz etmesi nedeniyle UND'nin her sınır kapısına özel olarak 'ihtiyaç listesi' hazırlayarak, diğer toplantıda Çalışma Grubu'na sunacağı bilgisi paylaşılmıştır.

5. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılan resmi kontrollerin hızlı, etkin ve kesintisiz bir şekilde yapılabilmesi için, ihtiyaç duyduğu altyapı ve teknik gereklilikler konusunda Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından mevcut durum analizi yapılması (31 No'lu Eylem Maddesi)

Tarım ve Orman Bakanlığınca, bitki ve bitkisel ürünlerin ithalat ve ihracat işlemlerinde; resmi kontroller aşamasında, mevcut altyapının yetersiz olduğu gümrüklerde bu tür eksikliklerin giderilmesi ve şartların iyileştirilmesiyle ilgili çalışmaların Ticaret Bakanlığı ile koordineli olarak yürütüldüğü bilgisi paylaşılmıştır.

UND yetkililerince ise, Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerinin denetim aşamasında karşılaştığı zorlukların, Sn. Cumhurbaşkanı'nın imzasını bekleyen Genelge taslağı ile önemli ölçüde bertaraf edileceği ifade edilmiştir. Ayrıca, ticari işlemlerin de gelişmesiyle Gar Müdürlüklerinde de Tarım ve Orman Bakanlığı personeli bulundurulması yönünde talep iletilmiştir.

Diğer taraftan, sınır kapılarının daha iyi işlemlerini temin edecek şekilde 'envanter çalışması' yapılması önerisi karşısında, Gümrükler Genel Müdürlüğü uhdesinde her gümrük kapısı özelinde yürütülen çalışma grubu toplantıları Covid-19 nedeniyle halihazırda gerçekleştirilemese dahi, konuya yakın ilginin sürdürüldüğü bilgisi paylaşılmıştır. Memur eksikliği nedeniyle işlemlerinin yavaşlaması karşındaysa, kurumsal düzeyde politikalar yürütülmesi ve asgari memur sayısının tespit edilmesi önerilmiştir.

6. Ortak kapı modelinin komşu ülkelerle uygulanmasının olası etkileri hakkında bir üniversite marifetiyle analitik çalışma yapılması (32 No'lu Eylem Maddesi)

UND tarafından, Covid-19 salgınının olumsuz sonuçlarının giderilmesiyle bahsedilen analitik çalışmanın gerçekleştirilmesi için girişimlere başlanacağı ve konu hakkında Sekretaryanın bilgilendirileceği belirtilmiştir. Derneğin, mevcut durumda dahi farklı sınır kapılarında gerçekleştirdiği saha çalışmalarıyla iş akışlarının iyileştirilmesine katkı sağladığı bildirilmiştir.

7. Kara Hudut Kapıları Master Planı Pilot Projesi'nin hayata geçirilmesi (33 No'lu Eylem Maddesi)

Ticaret Bakanlığınca, Kara Hudut Kapıları Master Planı'nın uygulanabilirliğinin yakın ve orta vadede mümkün olamayacağı bilgisine istinaden Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programları'ndan çıkarıldığı ve söz konusu eylemin Ticaretin Kolaylaştırılması Türkiye Stratejisi ve Beş Yıllık Eylem Planı'ndan da çıkarılmasının uygun olacağı yönünde değerlendirmede bulunulmuşsa da söz konusu Eylem Maddesi'nin bu aşamada çıkarılmayıp, Çin'in Bir Kuşak Bir Yol Girişimi'ne benzer bir şekilde Avrupa Birliği'nin hayata geçirmeyi öngördüğü 'Global Gateway' projesi de dikkate alınarak, 46 No'lu Eylem Maddesi'ni de içerecek şekilde tek bir Eylem Maddesi altında birleştirilmesi yönünde mutabık kalınmıştır. Bakanlığımızın ilgili birimlerince de takip edilen 'Global Gateway' projesi ile altyapı yatırımlarının hızlandırılması öngörülmekte olup, TURKTRADE yetkilisince, komşu ülkelerle alternatif sınır kapılarının açılmasına ve ticari işlemleri hızlandırılmasına katkı sunulacağı görüşü paylaşılmıştır.

8. Ülkemiz taşımacılarının diğer ülkelerde gerçekleştirdiği transit taşımalarda yaşanan transit ticareti kısıtlayıcı ve ilave maliyet yaratıcı önlemlere (transit geçiş ücreti talep edilmesi vb.) ve güzergah ve mod dayatmalarına karşı uluslararası alanda faaliyetler yürütülmesi ile Avrupa Birliği Gümrük Birliği kapsamında transit serbestisinin gündeme getirilerek uluslararası karayolu taşımalarında profesyonel sürücü vizelerinin yüksek maliyeti ve kalış süresi kısıtlamasının yol açtığı sıkıntıların ve geçiş belgelerine transit ticareti ve transit geçişi kısıtlayıcı kota sınırlamaların kaldırılması için lobi faaliyetleri yürütülmesi (43 No'lu Eylem Maddesi)

Ticaret Bakanlığı tarafından transit kotaları da içerecek şekilde ülkemiz ve Dünya Bankası arasında Gümrük Birliği'nin Güncellenmesi çalışması başlatıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkilisince, son dönemde 200 bine yakın ilave geçiş belgesinin temin edilmesiyle 1.5 milyon ihraç taşımasının gerçekleştirildiği, çeşitli ülkelerle düzenlenen KUKK protokolleri uyarınca tahsil edilen ücretsiz geçiş belgesi sayesinde nakliye sektörüne on milyonlarca dolarlık tasarruf imkânı sağlandığı, Ukrayna ile akdedilmesi öngörülen Serbest Ticaret Anlaşması'nda transit serbestisinin öngörüldüğü, 2022 Ocak ayı itibarıyla uluslararası taşıma sayılarımızın %18 artış gösterdiği duyurulmuştur.

UND yetkililerince, Dışişleri Bakanlığı ile profesyonel sürücü vizelerine yönelik olarak kurulan çalışma grubu toplantılarının devam ettiği bilgisi paylaşılmıştır.

9. Gümrükleme işlemlerinin yapıldığı kara ve demiryolu kapıları, deniz limanları, havalimanları ile serbest bölgelerde ilgili kamu idarelerine gerekli fiziki altyapının sağlanması için eşgüdüm halinde çalışmalar yürütülmesi ile bir danışma mekanizması kurularak çalışmaların eşgüdümlü yürütülmesi; ayrıca çalışmalar yapılırken, gümrük müşavirlerinin de ihtiyaçlarının gözetilmesi (45 No'lu Eylem Maddesi)

Bakanlığımızca, Erenköy Gümrük Müdürlüğü'nün Tuzla'ya taşınması yönünde TOKİ ile protokol imzalandığı, gümrük müşavirlerinin ve diğer paydaşların kira ücretleri vb. de dâhil ihtiyaçlarını gözeterek şekilde modernizasyon/işletme süreçlerinin yürütüleceği kaydedilmiştir. Ayrıca, yeni Gümrük Müdürlüğü'nün işletmesinin de Bakanlığımızca gerçekleştirileceği ifade edilmiştir. Erenköy Gümrük Müdürlüğünde mevcut durumda yaşanan altyapı eksikliklerinin çözümüne ilişkin ise, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığınca düzenlenecek ilk toplantıda bilgi paylaşımında bulunulacaktır.

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği tarafından ise, gümrük işlemlerinin yapıldığı kara ve demir yolu kapıları, deniz limanları, havalimanları ile serbest bölgelerde Gümrük Müşavirlerinin çalışma alanlarının iyileştirilmesi gerektiği ve İrtibat Bürolarına ihtiyaç duyulduğu dile getirilmiştir.

10. Komşu ülkelerle altyapı modernizasyonu konusunda işbirliğini artırmaya yönelik girişimler sürdürülmesi (46 No'lu Eylem Maddesi)

Ticaret Bakanlığı uhdesinde muhataplarla etkileşim halinde konu takip edilmektedir. Dışişleri Bakanlığı ve özel sektör kuruluşlarının da ilgili ülkeler nezdinde gerekli girişimlerde bulunduğu bilinmektedir.

Söz konusu Eylem Maddesi'nin, Çin'in Bir Kuşak Bir Yol Girişimi'ne benzer bir şekilde Avrupa Birliği'nin hayata geçirmeyi öngördüğü 'Global Gateway' projesi de dikkate alınarak, 33 No'lu Eylem Maddesi'ni de içerecek şekilde tek bir Eylem Maddesi altında birleştirilmesi yönünde mutabık kalınmıştır.